

Písomný výstup pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	SOŠ Jána Antonína Baťu, Námestie SNP 5, Partizánske
4. Názov projektu	Zvyšujeme kvalitu vzdelávania a odbornej prípravy
5. Kód projektu ITMS2014+	312011Z792
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub finančnej gramotnosti v príprave na život – prierezové témy.
7. Meno koordinátora pedagogického klubu	Ing. Ingrid Rigáňová
8. Školský polrok	01.09.2022-31.01.2023
9. Odkaz na webové sídlo zverejnenia písomného výstupu	https://sospe.edupage.org/a/zvysujeme-kvalitu-vzdelavania-a-odbornej-pripravy?eqa=dGV4dD10ZXh0L3RleHQxOSZzdWJwYWdlPTU%3D

Úvod

Pedagogický klub finančnej gramotnosti v príprave na život– prierezové témy je vytvorený učiteľmi odborných predmetov, majstrami OV, ktorí sa stretávajú s témou finančnej gramotnosti vo výučbe svojho predmetu, ako prierezovej témy.

Klub bude fungovať počas školských rokov, od septembra 2020 do januára 2023 (spolu 25 mesiacov) a jeho udržateľnosť vychádza z koncepcie nového modelu SOŠ, ktorého súčasťou sú „riešiteľské rady“ tímov pre vzdelávacie oblasti ISCED 3A a pre odborné vzdelávanie a prípravu. Spôsob organizácie: stretnutia 2 krát do mesiaca. Dĺžka jedného stretnutia: 3 hodiny.

Varianta klubu: pedagogický klub s výstupmi.

Zameranie pedagogického klubu:

Pedagogický klub sa bude zameriavať na rozvoj finančnej gramotnosti v rámci odborného vzdelávania a prípravy na povolanie, ako prierezovej témy.

Cieľom realizácie aktivít pedagogického klubu je zvýšenie odborných kompetencií pedagogických zamestnancov pre ďalšie zvyšovanie úrovne finančnej gramotnosti žiakov naprieč vzdelávaním.

Finančná gramotnosť je dôležitou (kľúčovou) schopnosťou žiaka a nevyhnutným predpokladom pre ďalší úspešný osobnostný a profesijný rast žiaka.

V rámci činnosti pedagogického klubu sa chceme zaoberať najefektívnejšími metódami a stratégiami pre rozvoj finančnej gramotnosti.

Vychádzame z identifikovaných potrieb odborného vzdelávania a prípravy v tejto oblasti, ako sú:

- prakticky používať informácie z oblasti finančnej gramotnosti- v konkrétnych situáciách,
- aplikovať vedomosti o zákonitostiach, zásadách, procesoch, normách a všeobecných pojmoch z finančnej gramotnosti v širších súvislostiach,
- monitorovať, analyzovať, plánovať, organizovať a vyhodnocovať konkrétne pracovné postupy s ohľadom na efektívnosť, finančnú náročnosť a hospodárnosť.

Ďalšie činnosti, ktoré budú realizované v rámci pedagogického klubu:

- Tvorba Best Practice,
- Prieskumno-analytická a tvorivá činnosť týkajúca sa výchovy a vzdelávania a vedúca k zlepšeniu a identifikácii OPS,
- Výmena skúseností pri aplikácii moderných vyučovacích metód,
- Výmena skúseností v oblasti medzi-predmetových vzťahov,
- Tvorba inovatívnych didaktických materiálov,
- Diskusné posedia a štúdium odbornej literatúry,
- Identifikovanie problémov v rozvoji finančnej gramotnosti žiakov a možné riešenia.

Stručná anotácia:

Pedagogický klub finančnej gramotnosti v príprave na život – prierezové témy sa zaoberal nasledujúcimi témami:

- odborná literatúra, analyticko-prieskumná činnosť, dobrá prax.

Kľúčové slová:

Finančná gramotnosť, metódy, best practice.

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu

Zámerom nášho výstupu je popísať aktivity zrealizované učiteľmi, členmi pedagogického klubu na zasadnutiach pedagogického klubu finančnej gramotnosti v príprave na život – prierezové témy.

Priblíženie témy:

Finančné vzdelávanie je postup, ktorý jednotlivcovi umožňuje lepšie sa orientovať vo finančných produktoch. Je zároveň východiskom pre budovanie finančnej gramotnosti. Je prínosom pre jednotlivca aj pre spoločnosť. Finančná gramotnosť je schopnosť využívať získané poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov. Dosahujeme ju prostredníctvom vzdelávania vo finančnej oblasti. Nie je absolútnym stavom. Podlieha neustálemu vývoju, ktorý je podmienený premennými ako vek, rodina, kultúra či miesto bydliska. Uvedenými témami sme sa zaoberali počas zasadnutí pedagogického klubu.

Jadro:**Popis témy/problém****Problém:**

Ekonomickí experti často zdôrazňujú, že každý človek by sa mal čo najskôr naučiť plánovať svoje financie. Aj keď je ich menej, ako by mohlo byť, neznamená to, že sa s nimi nedá naučiť pracovať. Žiakom často chýba úspešný štart do tejto oblasti, na základe celoslovenských výsledkov v testovaní gramotností, stále pretrváva stav s nižšou úrovňou finančnej gramotnosti. Cieľom rozvoja finančnej gramotnosti by nemalo byť len získavanie poznatkov, ale hlavne ich praktické využitie v situáciách, s ktorými sa človek stretáva v každodennom živote, s cieľom aby žiaci takéto zručnosti získali, je dôležitá osoba učiteľa, ktorý ich bude poskytovať. A práve pedagogický klub je tým miestom, v ktorom sa zvyšuje úroveň kompetencií v oblasti finančnej gramotnosti.

Záver:**Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov**

Počas našich stretnutí sme diskutovali o možnostiach využitia inovatívnych metód vo vyučovaní s cieľom rozvíjať tvorivé schopnosti žiakov, ich tvorivé myslenie a ich kompetencie v oblasti finančnej gramotnosti.

Odporúčame zakomponovať čiastkové ciele rozvoja finančnej gramotnosti kognitívnymi/tvorivými metódami:

- zvýšiť vhodnými metódami samostatnosť a aktivitu žiakov pri riešení úloh,
- zdôvodniť nutnosť finančného vzdelávania ako postupu, ktorý jednotlivcovi

umožňuje lepšie sa orientovať vo finančných produktoch,

- uplatniť získané poznatky v problematike zabezpečenia životných potrieb,
- umožniť žiakom, aby získavali nové vedomosti špirálovite, prostredníctvom riešenia

úloh,

- používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu.

Kognitívne metódy sú blízke logike života, pretože prezentujú žiaka s problémami, ktoré sa vyskytujú v autentickej práci s financiami. Problémová metóda zamestnáva aformuje celú osobnosť. Žiak musí vyhľadať informácie, spracovať ich a vytvoriť si finančný rozpočet na riešenie problému, získava prehľad o výdavkoch na jeho vlastný finančný projekt, stanovuje si kritéria pre výber bankového produktu.

Môže sa tak tiež naučiť základné pravidlá riadenia vlastných financií a tieto pravidlá dokonca sám tvorí. Pri kognitívnych/problémových metódach je zapojená nielen kognitívna, ale aj emocionálna časť osobnosti. Žiak si vytvára vzťah k peniazom a uvedomuje si ich potrebu pre dosiahnutie cieľa, pričom sa spolieha predovšetkým na svoje schopnosti. Riešenie problému prináša pocit úspechu pre

každého jednotlivca. Umožňuje kvalitatívne formovanie a individualizáciu vo vyučovaní, žiak si vytvára vlastné tempo, môže si osvojiť viac vedomostí, priniesť nové informácie, čo odliší od ostatných spolužiakov a zároveň obohatí nielen jeho ale celý kolektív.

Problémová úloha učí spolupracovať, predovšetkým, keď žiaci pracujú na spoločných častiach úlohy a plnia čiastkové úlohy, rozvíja sa finančná kompetencia orientácie v zabezpečovaní základných ekonomických potrieb podnikania.

Pri hľadaní riešení problémových úloh odporúčame uplatňovať:

- ◆ Kritické myslenie, myslieť nezávisle, nezaujate,
- ◆ identifikovať hlavné východiská a nosné informácie, ich vhodnosť a primeranosť,
- ◆ porovnať podobnosti a rozdiely,
- ◆ formulovať vhodné otázky,
- ◆ rozlišovať fakty, názory a úsudky,
- ◆ kontrolovať konzistentnosť výrokov,
- ◆ určiť nevyslovené predpoklady,
- ◆ rozpoznať stereotypy a konvenciu,
- ◆ používať logické myšlienkové operácie,
- ◆ hodnotiť kvalitu myslenia sebareflexiou.

Odporúčame, aby sa žiaci počas rozvoja finančnej gramotnosti tiež učili diskutovať a formulovať názory, čo je dôležité pre prepojenie s praxou, kde sa pracuje v kolektíve a taktiež podporuje schopnosť hodnotiť vlastnú sebarealizáciu, inšpiruje sa inými projektmi.

Aj pri vytváraní väčšieho projektu žiak musí vyriešiť viac problémov, ktoré na seba nadväzujú. Takto sa rozvíjajú ďalšie finančné kompetencie, ako napríklad stanoviť si finančné ciele a napláňovať si ich dosiahnutie, rozvinúť potenciál získania vlastného príjmu a schopnosť šoriť, efektívne používať finančné služby, plniť svoje finančné záväzky, zveľaďovať a chrániť svoj majetok,

Problémové vyučovanie podnecuje tvorivosť, podnecuje intuíciu a fantáziu. Je len na jednotlivcovi alebo skupine, akú cestu si zvolí, aké prostriedky použije.

Vyššie popísané metódy majú za cieľ:

Zlepšenie schopnosti plánovať a prioritizovať: preskúmať zdroje príjmov (formálne i neformálne), zvýšiť schopnosť žiakov robiť rozumné finančné rozhodnutia, dosiahnuť ich pochopenie konceptu hodnoty peňazí a spotreby použitím určitých nástrojov pre krátkodobé i dlhodobé plánovanie.

Rozvoj prístupov, v spolupráci- podpora spolupráce, sporenie a investovanie.

Cieľom je poskytnutie hodnoty a priestoru pre iniciatívy, ktoré sú už podporované zabezpečenie ich šírenia, ako aj identifikovanie nových prístupov, ktoré podporujú sporenie a investovanie.

- Rozvoj schopnosti vyhodnotiť riziko spojené s bráním pôžičiek a dlhov. Ako výskumy v tejto oblasti ukazujú, zadlženie je výsledkom, okrem iného, absencie plánovania, vysokých úrokov a požičiavanie si z neformálnych veriteľských sietí.

Z odborných zdrojov odporúčame:

DUBEŇOVÁ, K., 2011: Význam a potreba vzdelávania v procese budovania dôslednej finančnej vedomosti. In Finančná gramotnosť ako súčasť ekonomického vzdelávania. Bratislava: 2011, ISBN 978-80-225-3249-5.

KOVALČÍKOVÁ, Z. akol., 2011: Základy finančnej gramotnosti, 1. vyd. Bratislava: Metodicko-pedagogické vydavateľstvo, 2011. 65s. ISBN 978-80-8052-375-6.

KYIOSAKI, R.T., 2008: Zvýšte svoje finančné IQ. In: Motýľ. 2008, 254 s. ISBN 978-80- 89199-88

NAGYOVÁ, I., 2008: Kľúč k finančnej gramotnosti. In Investor : financie & investície & úspech. - Bratislava : ECOPRESS, 2008. apríl 2008, roc. 9, c. 5, s. 38-39. ISSN 1335-8235.

REMUND, D.L., 2010: Financial Literacy Explicated: The Case for a Clearer Definition in an Increasingly Complex Economy. In The Journal of Consumer Affairs, ISSN 0022-0078, 2010, Vol. 44, No. 2, 295 s.

MOJA FAMÍLIA: Projekt Moja Família. [cit. 25.03.2014]. Dostupné na: <<http://www.mojafamilia.sk/fanusikRealizacia.php>>

MRÁZOVÁ, R. 2011: Finančná vzdelanosť. Ako sa Slováci starajú o svoje peniaze? Bratislava, ING 2011. [cit. 03.03.2014]. Dostupné na: <http://tlacovespravy.files.wordpress.com/2011/10/ing-poistovna_prieskum-fq_final.pdf>

NADÁCIA PRE DETI SLOVENSKA, 2013: Program: „Poznaj svoje peniaze“. [cit. 25.3.2014]. Dostupné na: <<http://poznaj.sk/o-projekte.html>>

OECD, 2013: Improving financial education effectiveness through behavioural economics. Financial Literacy Education, Russia Trust Fund, Jún 2013. [cit. 03.03.2014]. Dostupné na: <http://www.oecd.org/daf/fin/financial-education/TrustFund2013_OECDImproving_Fin_Ed_effectiveness_through_Behavioural_Economics.pdf>

Odporúčame tiež nasledovné pedagogické zdroje a princípy, ktoré pre nás budú v rámci stretnutí kľúčové:

BAJTOŠ, J. 2003. Teória a prax didaktiky. Vydavateľstvo žilinskej univerzity EDIS, Žilina. 2003, ISBN: 80-8070-130-X

BERO, P. 1989. Matematici, ja a ty. Mladé letá. 1989. ISBN: 80-06-00118-9

Stanovili sme priority finančnej gramotnosti, ako prierezovej témy pre aplikáciu vo vyučovacom procese:

- rozvoj schopností analyzovať, vyhodnocovať a syntetizovať informácie,

- podporovanie porozumenia pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu počas prírodovedných aktivít,
 - rozvoj experimentálnych zručností,
 - pestovanie povedomia morálnych, etických, sociálnych, ekonomických a environmentálnych implikácií využívania prírodovedných poznatkov a techniky,
 - rozvoj porozumenia možností a obmedzení prírodných vied a vedcov,
 - podporovanie porozumenia vzťahov medzi prírodnými vedami navzájom a širokými možnosťami použitia metód typických pre prírodné a sociálne (finančné) vedy.
- Odporúčame uvedené priority rozpracovať v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a pokračovať v činnosti pedagogického klubu.

11. Vypracoval (meno, priezvisko)	Ing. Ingrid Rigáňová
12. Dátum	31.1.2023
13. Podpis	
14. Schválil (meno, priezvisko)	Ing. Katarína Hartmannová, MBA
15. Dátum	
16. Podpis	31.1.2023